

Gradd-brentisiaethau yng Nghymru: dyraniadau cyllid ar gyfer blwyddyn academiaidd 2025/26

Dyddiad: 04 Tachwedd 2025

Cyfeirnod: Medr/2025/28

At: Benaethiaid sefydliadau addysg uwch
Prifathrawon sefydliadau addysg bellach a darparwyr
hyfforddiant annibynnol

Ymateb erbyn: Nid oes angen ymateb

Rhagor o wybodaeth: Simon Phelps a/neu Kelly Hillard |
prentisiaethau@medr.cymru

Crynodeb:

Mae'r cyhoeddiad hwn yn nodi dyraniadau cyllid Medr i sefydliadau addysg uwch ar gyfer gradd-brentisiaethau ym mlwyddyn academiaidd 2025/26. Mae'r ddogfen yn rhoi arweiniad ar ofynion y cyllid a'r ffordd y caiff ei weinyddu.

Cyflwyniad

1. Mae'r cyhoeddiad hwn yn rhoi gwybodaeth am gyllid gradd-brentisiaethau ar gyfer blwyddyn academiaidd 2025/26, gan gynnwys y ffordd y caiff y cyfanswm cyllid o £9,415,165 ei ddyrannu i sefydliadau addysg uwch, ac mae'n nodi'r meini prawf y bydd angen i sefydliadau addysg uwch a phrentisiaethau eu bodloni er mwyn bod yn gymwys i gael cyllid. Mae llythyrau ariannu hefyd wedi cael eu hanfon ar wahân i sefydliadau sy'n cael cyllid.
2. Caiff cyllid Medr ar gyfer gradd-brentisiaethau ei roi i sefydliadau addysg uwch tuag at dalu'r costau sy'n gysylltiedig â chynnal y cyrsiau hyn. Caiff unrhyw gyllid cymorth i fyfyrwyr unigol y gall gradd-brentisiaid fod yn gymwys i'w gael ei weinyddu gan Lywodraeth Cymru drwy'r Cwmni Benthyciadau i Fyfyrwyr.
3. Anogir darparwyr i hysbysebu'r cyllid sydd ar gael i gyflogwyr, dysgwyr a rhanddeiliaid eraill er mwyn sicrhau y gall cynifer â phosibl o brentisiaid gael budd o raglen gradd-brentisiaeth gymwys a chofrestru arni.

Dull ariannu

4. Mae Medr wedi pennu blaenoriaethau ariannu strategol ar gyfer blwyddyn academiaidd 2025/26 sy'n ystyried data o'r sector sy'n dangos ble y gellid gwella deilliannau a gwneud y defnydd gorau o'r gyllideb sydd ar gael.
5. Mae'r blaenoriaethau ariannu ar gyfer gradd-brentisiaethau ym mlwyddyn academiaidd 2025/26 fel a ganlyn:
 - prentisiaethau sy'n parhau;
 - dechreuwyr newydd, yn enwedig y rhai hynny sydd rhwng 18 a 24 oed (yn unol â'r Warant i Bobl Ifanc)
 - uwchsgilio cyflogaion presennol;
 - prentisiaid â nodweddion gwarchodedig;
 - darpariaeth Gymraeg
6. Mae'r trefniadau ariannu fel a ganlyn:
 - Dyrennir cyllid yn seiliedig ar nifer disgwylidig y prentisiaethau a fydd yn parhau a'r rhai newydd a fydd yn dechrau yn ystod 2025/26;
 - Bydd y cyllid yn cwmpasu fframweithiau gradd-brentisiaeth ym meysydd adeiladu, digidol, peirianeg a gweithgynhyrchu uwch;
 - Mae'r gwerth credyd wedi cael ei gyfrifo gan ddefnyddio cyfanswm o £27,000 ar gyfer cwrs â gwerth credyd nodweddiadol o 360, h.y. £75 fesul gwerth credyd. Felly, bydd prentis y disgwylir iddo astudio 120 o gredydau y flwyddyn ar gwrs tair blynedd yn denu £9,000 o gyllid y flwyddyn.
7. Ni ellir hawlio cyllid am gydnabod dysgu blaenorol a/neu gostau cysylltiedig y broses hon.

Cyllid yn ystod blwyddyn academiaidd 2025/26

8. Caiff Medr ei gyllideb gan Lywodraeth Cymru fesul blwyddyn ariannol. Wedyn, caiff y gyllideb ei throsi'n ddyraniadau ar gyfer blwyddyn academiaidd sy'n tybio y bydd y gyllideb yn parhau i fod ar gael y flwyddyn ariannol ganlynol. Caiff dyraniadau i ddarparwyr eu gwneud fesul blwyddyn academiaidd.¹
9. Y gyllideb ar gyfer gradd-brentisiaethau yn ystod blwyddyn ariannol 2025-26 yw £9.411m, sy'n cynnwys cyllid o gyllidebau Llywodraeth Cymru ar gyfer yr Economi ac Addysg. Y swm sydd ar gael i'w ddyrannu i sefydliadau yn ystod blwyddyn academiaidd 2025/26 yw £9.416m, sy'n adlewyrchu'r defnydd o ddull dyrannu newydd i ariannu dysgwyr sy'n parhau a dysgwyr newydd hyd at £9000 fesul prentis.
10. Mae dyraniadau sefydliadau'n ystyried y cynnydd sylweddol yn nifer y dysgwyr sy'n parhau. Cytunwyd ar y dull o ddyrannu cyllid ar gyfer dechreuwyr newydd yn ystod 2025/26 gyda darparwyr gradd-brentisiaethau ac mae'n seiliedig ar weithgarwch yn ystod blwyddyn academiaidd 2024/25.

Methodoleg dyrannu

11. Mae'r fethodoleg a ddefnyddiwyd i gapio'r cyllidebau yn unol â'r cyllid sydd ar gael yn seiliedig ar nifer o gamau:
 - a) Mae nifer y myfyrwyr sy'n parhau ar fframweithiau yn ystod blwyddyn academiaidd 2025/26 yn seiliedig ar niferoedd a gyflwynwyd gan bob sefydliad ac mae'r cyllid yn seiliedig ar y gyfradd gyllido yn unol â hyd disgwyliedig y cwrs. Daw'r cyfanswm cyllid hwn sy'n ofynnol ar y sector ar gyfer myfyrwyr sy'n parhau o gyfanswm y gyllideb sydd ar gael ar gyfer blwyddyn ariannol 2025-26.
 - b) Caiff cyllid blwyddyn academiaidd 2025/26 ar gyfer dechreuwyr newydd ar fframweithiau gradd-brentisiaeth ei ddosbarthu ar sail y dull a gafodd y mwyaf o gefnogaeth yn ein hymngynghoriad anffurfiol.
12. Mae'r dyraniad cyllid yn seiliedig ar yr egwyddorion canlynol:
 - Ariannu dysgwyr sy'n parhau yn unol â'r nifer a gyflwynwyd gan bob sefydliad;
 - Dyrannu cyllid ar gyfer o leiaf bum dechreuwr newydd, yn seiliedig ar £9,000 fesul prentis, i bob sefydliad
 - Dyrannu cyllid ar gyfer dechreuwyr newydd ychwanegol yn gymesur â nifer y dechreuwyr newydd yn 2024/25, yn seiliedig ar £9,000 fesul prentis.
13. Yr uchafswm y gellir ei ddyrannu er mwyn bodloni gofynion pob prentisiaeth yw £27,000. Mewn blynyddoedd blaenorol, rydym wedi dyrannu cyllideb o £9,000 y flwyddyn fesul prentis, yn seiliedig ar y dybiaeth mai tair blynedd fydd hyd rhaglen. Ar gyfer 2025/26, mae uchafswm y gyllideb a ddyrennir ar gyfer gradd-brentisiaethau newydd a'r rhai sy'n parhau yn seiliedig ar yr hyd cwrs byrraf, ond,

¹ Defnyddiwn y fformat 2025-26 i gyfeirio at y flwyddyn ariannol hyd at 31 Mawrth 2026, a'r fformat 2025/26 i gyfeirio at y flwyddyn academiaidd hyd at 31 Gorffennaf 2026.

pan fydd hyd y cwrs yn hwy, caiff y cyllid ei dalu ar sail nifer gwirioneddol y credydau a gwblheir.

14. Mae cyllideb uchaf gyfunol ar gyfer prentisiaethau newydd a'r rhai sy'n parhau ym mlwyddyn academiaidd 2025/26 wedi cael ei dyrannu, fel y bydd modd rheoli'r rhaglen gradd-brentisiaethau yn hyblyg o fewn sefydliadau a rhwng fframweithiau a chymwysterau er mwyn bodloni'r galw gan gyflogwyr. Gofynnwyd i sefydliadau gadarnhau nifer y dechreuwyr newydd yn 2025/26 ar ôl cael y llythyr dyrannu. Mae hyn wedi arwain at ailddyrannu rhywfaint o gyllid i sefydliadau, a fydd yn sicrhau'r defnydd gorau posibl o'r gyllideb sydd ar gael.

Dyraniadau cyllid 2025/26

15. Cyfanswm yr arian sydd ar gael i'w ddyrannu yw £9,415,165.

Darparwr	Cyfanswm y cyllid (£)
Prifysgol De Cymru	2,283,868
Prifysgol Bangor	992,766
Prifysgol Caerdydd	256,873
Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant	2,083,361
Prifysgol Abertawe	1,211,389
Prifysgol Metropolitan Caerdydd	1,055,465
Prifysgol Wrecsam	1,416,693
Y Brifysgol Agored	114,750
Cyfanswm	9,415,165

Talu grant

16. Dylai sefydliadau addysg uwch ddisgwyl cael dau daliad ar gyfer gradd-brentisiaethau yn ystod blwyddyn academiaidd 2025/26. Caiff 60% o gyfanswm dyraniad cyllid sefydliad ei dalu ym mis Hydref 2025 a chaiff y 40% sy'n weddill ei dalu ym mis Mawrth 2026. Caiff addasiadau i'r ail daliad eu cyfrifo fel yr amlinellir ym mharagraffau 21-23.
17. Os bydd newidiadau i'r gyllideb neu gyfyngiadau ar reoli arian parod (e.e. terfyn Medr ar gario ymlaen o un flwyddyn ariannol i'r llall), mae'n bosibl y bydd angen addasu proffil yn ystod y flwyddyn. Rhoddir gwybod yn ysgrifenedig ymlaen llaw os bydd hyn yn digwydd.

Gofynion gradd-brentisiaethau

18. Er mwyn bod yn gymwys i gael cyllid, rhaid i brentis fod wedi'i gofrestru ar fframwaith prentisiaeth cymeradwy a rhaid i'r ddarpariaeth gydymffurfio â'r gofynion canlynol:

- Bydd prentisiaid yn treulio 51% neu fwy o'u hamser yn gweithio yng Nghymru;
 - Rhaid i gytundeb prentisiaeth fod ar waith ac wedi'i lofnodi gan y dysgwr, y cyflogwr a'r darparwr;
 - Cynhelir asesiad cychwynnol gyda'r prentis er mwyn sicrhau y caiff profiad a dysgu blaenorol eu cydnabod, lle bo hynny'n briodol, ac y caiff gofynion cymorth dysgu ychwanegol eu hadnabod a'u cefnogi; gall prentisiaid feddu ar gymwysterau ar lefel gyfatebol sy'n eu galluogi i ddilyn y fframwaith ac a allai fod y tu allan i'r sector a ddewiswyd;
 - Caiff prentisiaid eu cefnogi yn y gweithle ag o leiaf 20% o ddysgu i ffwrdd o'r gwaith neu chwe awr o hyfforddiant i ffwrdd o'r gwaith bob wythnos ar gyfer unigolyn cyfwerth ag amser llawn (unigolyn sy'n gweithio 30 awr neu fwy) a/neu'r hyn sy'n cyfateb i oriau dan arweiniad tybiannol ar gyfer y credydau a gaiff eu hastudio;
 - Bydd prentisiaid yn ymgymryd â dysgu seiliedig ar waith yn y gwaith ac i ffwrdd o'r gwaith;
 - Caiff cynnydd prentisiaid ei adolygu'n aml mewn proses a fydd yn cynnwys y sefydliad a/neu'r darparwr a ariennir gan Medr, y prentis a'r cyflogwr;
 - Bydd prentisiaid yn gallu manteisio ar yr ystod lawn o wasanaethau myfyrwyr a gynigir gan y darparwr, a'i undeb myfyrwyr;
 - Cyflwynir data fel y bo'n ofynnol gan Medr;
 - Gall prentis ymadael â'r cymhwyster ag achrediad neu ardystiad o'r hyn a ddysgwyd. Ni fydd hyn yn gyfystyr â chwblhau prentisiaeth lawn yn llwyddiannus.
19. Bydd bodloni'r gofynion ar gyfer gradd-brentisiaethau a chyflawni'r blaenoriaethau ariannu yn rhoi sicrwydd i Medr bod cysondeb agos â'r rhaglen brentisiaethau ehangach yng Nghymru a bod y gofynion deddfwriaethol perthnasol yn cael eu bodloni. Mae Medr yn disgwyl i sefydliadau a ariennir ddogfennu tystiolaeth eu bod yn bodloni'r gofynion ac mae'n cadw'r hawl i archwilio'r wybodaeth honno.

Newid mewn amgylchiadau

20. Os bydd newid mewn amgylchiadau, mae'n bosibl na fydd prentis yn gymwys i ddilyn y brentisiaeth neu i gael cyllid gan Medr yn ystod cyfnod astudio mwyach. Mewn achos o'r fath, bydd yn rhaid i'r darparwr roi gwybod i Medr er mwyn iddo ystyried parhad y cyllid prentisiaeth.

Monitro ac adhawlio cyllid

21. Caiff y cyllid a ddyfernir ar gyfer 2025/26 ei fonitro gan ddefnyddio data recriwtio arolwg ystadegau cynnar myfyrwyr addysg uwch (HESES) 2025/26 a gesglir ar gyfer dechreuwyr newydd hyd at 1 Mawrth 2026 a dysgwyr sy'n parhau o flynyddoedd blaenorol. Caiff data HESES 2025/26 eu casglu a'u gwirio ym mis Chwefror 2026.
22. Bydd y cyllid yn seiliedig ar nifer y gwerthoedd credyd wedi'u cwblhau a gyflwynir. Gallai'r cyllid gael ei addasu tuag i lawr os bydd modiwlau heb eu cwblhau, os bydd myfyrwyr wedi tynnu'n ôl neu os bydd nifer y credydau ar gyfer y cwrs cyfan yn llai na 360 o gredydau yn sgil cydnabod dysgu blaenorol.

23. Caiff addasiadau cyllid eu cyfrifo tua diwedd y flwyddyn ariannol gan ddefnyddio data HESES, y bydd sefydliadau'n eu gwirio fel rhan o'r broses casglu data ar gyfer gradd-brentisiaethau. Gellir cael rhagor o wybodaeth gan Hannah Falvey, YstadegauAU@medr.cymru.

Amodau grant

24. Mae'r cyllid a ddyrennir gan Medr ar gael yn ddarostyngedig i'r amodau cyffredinol ar gyfer cyllid a delir gan Medr i Gorff Llywodraethu sefydliad. Nodir y rhain yn Nhelerau ac Amodau Cyllid Medr 2025/26.

Hyrwyddo gradd-brentisiaethau

25. Rydym yn disgwyl i ddarparwyr hyrwyddo cyfleoedd am radd-brentisiaethau i amrywiaeth o ddysgwyr, yn enwedig dysgwyr o grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol mewn addysg drydyddol ac yn y gweithlu yng Nghymru yn y sectorau perthnasol.
26. Disgwylir i ddarparwyr gradd-brentisiaethau gymryd rhan yn y canlynol:
- Gweithgareddau marchnata ac ymgyrchoedd cenedlaethol Medr;
 - Cystadlaethau sgiliau fel World Skills. Mae'r cystadlaethau hyn yn cynnig profiadau a heriau ychwanegol i brentisiaid a fydd yn fuddiol iddynt yn eu gyrfaoedd. Maent hefyd yn cynnig cyfleoedd i ddangos cryfder sector addysg drydyddol Cymru drwy gystadlaethau cenedlaethol a rhyngwladol. Gellir cael rhagor o wybodaeth yn [Frequently asked questions – WorldSkills UK](#).

Asesu effaith ein polisïau

27. Byddwn yn cynnal prawf sgrinio asesiadau effaith er mwyn helpu i ddiogelu rhag gwahaniaethu a hyrwyddo cydraddoldeb. Hefyd, rydym wedi ystyried effaith polisïau ar y Gymraeg a darpariaeth Gymraeg yn y sector addysg uwch yng Nghymru, a'r effeithiau posibl ar y gallu i gyflawni nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 gan gynnwys ein Hamcanion Llesiant. Cysylltwch ag em.cynhwysiant@medr.cymru i gael rhagor o wybodaeth am asesiadau effaith. Darparwyr sy'n gyfrifol am adolygu eu hasesiadau effaith eu hunain mewn perthynas â gradd-brentisiaethau.
28. Os bydd gennych unrhyw ymholiadau, cysylltwch â Simon Phelps yn simon.phelps@medr.cymru a/neu Kelly Hillard yn kelly.hillard@medr.cymru.

Medr

Y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil
Commission for Tertiary Education and Research

www.medr.cymru

2 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd
CF10 4BZ

2 Capital Quarter
Tyndall Street
Cardiff
CF10 4BZ

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government